

**Rvperti Ab||batis Monasterii || Tvitiensis Ordinis S.
Benedicti The||ologi antiqui, Opera duo, ut egregia sanè,
ita diu desiderata, multoq[ue] || labore perquisita, ac
sumptu haud ita modico ...**

Rupert <von Deutz>

Colonia, M. D. XXVI.

VD16 R 3796

De coæternitate patris uel filij secundu[m] hæc uerba Sapientiæ:
anteq[uam] quicq[uam] fieret ego iam concepta eram, & cætera & de
incarnatione eiusdem sapientiæ, secundum hæc uerba: Sapientia ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71860](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71860)

RVPERTI ABBATIS

T VITIENSIS DE GLORIFICATIONE TRI-

nitatis, & processione sancti spiritus. Liber. VII.

¶ Itē de thesauro fidei, spei, & charitatis, in tribus libris Salomonis quod super illo quidem thesauro sapientie gaudendum sit: formidandum autem, quod vir tam sapiens cecidit vel cadere potuit. Cap. .I.

AVDEAMVS QVOQVE IN ISTA parte agri super inuentione thesauri, in istis tribus libris Salomonis, super consideratione horū triū fidei, spei & charitatis: per quā reformatur homo ad quandam similitudinem beatæ trinitatis, quam (ut superius dictū est) perdidit in Adam, permanente proposito eius dicentis, faciamus hominē ad imaginē & similitudinē nostrā. ¶ Gaudem⁹ inquam, sed gaudium nostrū offendit & turbat recordatio non suavis recordatio ruinæ tanti uiri, quod tantæ sapientie sacrariū in tantū ruit, ut propter amorem mulierū seruire posset dijs alienis, iam senex, sicut scriptura dicit. Cūq; iam esset senex, deprauatum est per mulieres cor eius, ut

Casus Salomonis in senis merito nos ostendit terret, 3. Reg. .ij.

sequeretur deos alienos. Quid em̄? Nonne formidabile nobis reddit iudicium dei recordatio tanti tamq; sapientis uiri, tam horribiliter in senectute sua deprauati? ¶ Et quidem est opinio quorundam consolabilis, quod penitentiam egerit, & post penitentiam libros istos fecerit: sed nihilominus terrorem facit tabulis casus iste, quo tanta columna ruit, quia uidelicet non postq; ruit senex, sed antequam rueret, tantam sapientiam iuuenis accepit, dicente ad eum domino, Ecce feci tibi secundum sermones tuos, & dedi tibi cor sapiens & intelligens, in tantum, ut nullus ante te similis tui fuerit, nec post te surrecturus sit. Quid ergo dicere possumus hic? Reuera nihil nisi tale quid, ut est illud apostoli, Quam incomprehensibilia sunt iudicia tua, & inuestigabiles uitæ domini, & humiliari siue curuari sub eo sub quo curuantur (ut ait beatus Iob) qui portant orbem, quia etsi quid intelligimus de altissimo, quis isto sapientior?

3. Reg. 3.

Roma. .ij.

Iob. 9.

¶ Be coeternitate patris vel filij secundū hec verba sapientie, antequā quicquā fieret, ego iam concepta erā, & cetera, & de incarnatione eiusdem sapientie, secundum hec verba, Sapientia edificauit sibi domū, & reliqua. Cap. .II.

Vomodocūq; cū illo actū sit, ubicunq; tale lignū ceciderit, quēadmodū dicit, si ceciderit lignū ad austrū aut ad aquilonē, in quocūq; loco ceciderit, ibi erit. Quia liscūq; in extremis fuerit, & nūc ubicūq; sit, nos scimus & sapimus quia bonus est fructus ligni hmoi, multū ualens ad uitā fidei, ex qua iustus uiuit, Claro quippe noie sapientie, dicētis. Ab æterno & ex antiquis ordinata sum, & anteq; quicq; fieret, ego iam cōcepta erā, & ante omnia ego parturiebar: filiū dei coæternū deo patri astruit, & illud credere exigit ipsa sapientia ab omnibus filijs quos recipit, dicens post hæc. Nunc ergo filij audite me, & cætera, usq;. Qui autem in me peccauerit, lædet animam suam, omnes qui me oderunt, diligunt mortem. Hæc em̄, quæ omnia prescribere longum nimis uisum est, antequam & patri coæternam Iesu Christi filij dei diuinitatē sonant, quod ante omnia secula et absq; initio natus sit, et illa, quæ cōtinuo sequuntur, sapientia edificauit sibi domū, excidit columnas septem, et cætera quæ superius prælibauimus, de incarnatione eiusdem uerbi mystice dicta sunt. Vere ergo, Qui autē (inquit) in me peccauerit, lædet animam suam, siue (ut loquar) et omnes qui me oderunt, mortem diligunt. Hæretici enim sunt. Et quis ita diligit mortem, et diligendo mortē lædit animam suam, siue (ut loquar) secundum Dauid, qui Salomonem præcessit) quis ita diligendo iniquitatem, odit animam suam, sic hæretici.

Eccle. .ij.

Abac. 2.
Roma. j.

Prover. 24.

Hæretici diligit mortem, Psalm. 104.

Hæretici in
excusabiles.
Prouer. 9.

fic hæreticus & Iudæus, qui tam cupide tam diligenter se exercet in contentione uerborum, quatenus rationabiliter uideatur astruere, quod Christus ex Maria initium existendi habuerit, & quod de femine Ioseph conceptus fuerit. ¶ Sunt autem inexcusabiles quod sicut habet hic sacræ literæ series, dñā sapientia, postquam ædificauit sibi domum, immolauit uictimas, & miscuit uinum, & proposuit mensam messis ancillis suis, ut uocarent ad arcem & mœnia ciuitatis: nō solū dixit, si quis est paruulus, id est humilis, ueniat ad me, uerū & insipientibus locuta est. Venite & comedite panem meum, & bibite uinum quod miscui uobis. Relinquit insipientia & uiuite, & ambulate in uis prudentiæ. ¶ Sed quid sequitur? Qui erudit derisorem, ipse sibi iniuriā facit. Et qui arguit impium, generat maculam sibi. Nonne hoc expertæ sunt illæ ancillæ, quas domina sapientia misit? Voluerunt erudire derisorem, scilicet populū Iudaicum, & hanc sibi iniuriā fecerunt, quam legimus, & quā eadem sapientia prædixit, ecce ego (inquit) mitto ad uos prophetas & sapientes & scribas, et ex illis occidetis et crucifigetis, et ex illis flagellabit in synagogis uestris, et persequemini de ciuitate in ciuitatem. Voluerunt arguere impium, uidelicet coetum pharisaicum, et hanc maculam generauerunt sibi, quam abhorrent oculi nostri, quia blasphemauerunt spiritum sanctum, qui loquebatur in eis, sicut in Actibus Apostolorum habemus. Exempli gratia. Et contra dicebatur his, quæ à Paulo dicebantur, blasphemantes. Quid ergo sequitur? Noli (ait) arguere derisorem, ne oderit te. Argue sapientem, et diliget te. Et hoc ita fecerunt, ut dicerent. Vobis oportebat primū loqui uerbum dei, sed quoniā repellitis illud, et indignos uos iudicatis æternæ uitæ, ecce conuertimur ad gentes. Iudæi signa petunt, et Græci sapientiā quaerunt. Curiose hoc agebant Iudæi, dicendo, quod signum tu facis? quid operaris? et iccirco denotantur nomine derisoris, similes Herodi illi, qui dominum Iesum uidere uolebat, sperans sibi signum aliquid quod ab eo fieri. ¶ Diligenter autem Græci sapientiā quaerunt, et inuenerunt et dilexerunt et ad arcem siue ad mœnia ciuitatis eius uocati, uenerunt, et ecce de mensa eius comedunt, et uinum eius bibunt, et hoc modo iustificata est sapientia à filiis suis, quia nec sapientia possit excusari.

Math. 23.

Actuum. 13.

1. Cor. 1.
Iohan. 6.
Luca. 23

Math. 11.

¶ De his que sequuntur in eodem libro prouerbiorum, quomodo fere totus sermo, quasi in conflictu sit per oppositionem iusti & impij sibi inuicem aduersantium, & compugnantium, secundum quod ait ipsa incarnata sapientia, non ueni pacem mittere, sed gladium. Cap. III.

Liber prouerbiorum p. anti-theta iusti & impij.

Ecce (ut arbitror) ostium apertum, et intelligentia clarificata est in istam amplitudinem siue multitudinem prouerbiorum Salomonis. Quantum enim quod mirabile spectaculum hic habes quicumque attendis: quantum hic est incursus, quod tuus conflictus sermonis sapientissimi, consistens in oppositione duorum sibi inuicem aduersantium, iusti et impij contra se inuicem compugnantium, per antitheta horum fere totus liber decurrit. Filius sapiens iustificat patrem: filius uero stultus mœstitia est matri suæ. Non proderunt thesauri impietatis, iustitia uero liberabit à morte. Nō affliget dominus faciem animam iusti, & insidias impiorum subuertet: Sic incipientem opponere oppositiones tam multiplices iusti & impij, siue sapientis & stulti, spectra oculis intentis, & tunc demum in hoc spectaculo, oppido delectaberis, si certos noueris terminos iusti & impij, siue iustitiæ & impietatis. ¶ Quæ nam est iustitia nostra, nisi fides nostra? Siue quis est iustus, nisi qui credit: Nam iustus (ait scriptura) ex fide uiuit. Nimirum infidelitas e contra iniustitia est, et iniustus derisor iusti impius est. Pulcherrimum ergo hic est post ædificationem domus, quam per incarnationis mysterium sapientia sibi ædificauit, in cunctis diuisionibus siue oppositionibus libri huius, illum intelligere gladium, de quo ipsa sapientia incarnata dixit. Non ueni pacem mittere, sed gladium. Ex tunc enim maxime, et multo plus quam eatenus, iusti et impij, siue sapientis et stulti, contra semetipsos diuisi: ex suis studijs contrarijs manifesti facti sunt. ¶ In qua nimirum rationabili consyderatione, illud quoque non minime delectat, quod in initio talium oppositionum prius opposita, consistunt. Hinc sapientia mater iustorum, et illinc stultitia mater impiorum. Ait enim. Principium sapientiæ timor domini, et scientia sanctorum prudentia. Per me enim multiplicabuntur dies tui, et addentur

Prouer. 10.

Abac. 2.

Math. 10.

Sapientia mater est iustorum stultitia mater impiorum.
Prouer. 9.